

SADRŽAJ / CONTENT

Uvodnik / Foreword.....	7
-------------------------	---

Članci / Articles

MARINA ŠIMEK:	
Uteg za brzu vagu – arheološki nalaz sa Humščaka	13
BISERKA VLAHOVIĆ:	
Antički požari i rimske vatrozaštitne mjere u svjetlu arheoloških epigrafskih spomenika na tlu današnje Austrije, Mađarske i Hrvatske ...	27
SPOMENKA VLAHOVIĆ:	
Prikaz konzervacije tubula u prostoriji 1 u području terma antičkog kompleksa Aquae Iasae u Varaždinskim Toplicama.....	43
HRVOJE PETRIĆ:	
O preseljavanju “odbjeglih kmetova” u Varaždinski generalat. Prilog poznavanju ranonovovjekovnih migracija na dijelu prostora današnje sjeverozapadne Hrvatske.....	55
VIŠNJA BUREK:	
Urbanistički razvoj varaždinskih suburbija tijekom 17. stoljeća.....	87
SUZANA JAGIĆ:	
Utjecaj gospodarstva na polaženje škola u kotaru Ivanec od 1639. do 1918. godine.....	115
IVANČICA JEŽ:	
Neka obilježja preporodnog razdoblja nacionalnog pokreta u Varaždinu (1838. - 1848.).....	145
MAGDALENA LONČARIĆ:	
Ivan Kukuljević Sakcinski i zbivanja 1848/49. u Hrvatskoj	167
VLADIMIR HUZZAN:	
Odlikovanja i plaketa Vatroslava Jagića.....	183
MILIVOJ DRETAR:	
Tragom nestale židovske zajednice	195

SINIŠA HORVAT:

Knjižnica varaždinske gimnazije 215

Prilozi / Contributions

ERIKA SPIRIĆ:

Značenje i uloga Ivana Krstitelja Lalanguea u
razvoju primaljstva 245

MIROSLAV KLEMM:

O varaždinskom streljačkom društvu iz 19. stoljeća 253

MAGDALENA LONČARIĆ:

Autograf Samuela Mosingera: *Kratka
povjest društva dobročinstva u Varaždinu* 257

SINIŠA HORVAT:

Deset godina djelovanja Gimnazijske školske
radionice "Prošlost za budućnost" 263**Građa / Archive material**

KARMEN LEVANIĆ:

Isprava Zagrebačkog kaptola iz 1247. godine 273

Razgovori / Interviews

IVAN OBADIĆ:

Varaždin je 1970-ih mogao postati sveučilišni grad
– razgovor s prof. *emeritus* Franjom Ružom 285**Prikazi / Reviews**

TOMISLAV BALI:

Tomislav Đurić, Crkvena baština varaždinsko - topličkog kraja,
Varaždinske Toplice – Varaždin – Samobor, Ogranak
Matice hrvatske Varaždin - Meridijani, 2009./ 2010., 93 stranice 301

MILIVOJ DRETAR:

Ružica Vuk, Ludbreška Podravina – gospodarski razvoj kao
faktor transformacije, Izdavačka kuća Meridijani,
Samobor 2009., 232 stranice 302

EDUARD VARGOVIĆ:

800 godina slobodnog kraljevskog grada Varaždina 1209.-2009.

(urednik Šicel Miroslav, Kaštela Slobodan), Zagreb-Varaždin:

Zavod za znanstveni rad Varaždin HAZU, 2009., 927 stranica..... 303

BRANIMIR ŠURBEK:

Milivoj Dretar, Židovi u ludbreškom kraju: povijesno – demografski

prilozi, Zagreb: Pučko otvoreno učilište D. Novak, 2010., 129 stranica... 305

**Znanstveni skupovi, predavanja, obavijesti / *Conference papers,
lectures, notices***

MARTINA JALŠOVEC:

Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva održan u

Gradskom muzeju Varaždin (11. - 15. 10. 2010.)..... 309

MILIVOJ DRETAR:

Prvi svjetski rat u Koprivnici (19. 11. 2010.) 311

MIROSLAV KLEMM:

Europski skup povjesničara vatrogastva u Varaždinu

(29. 09. - 01. 10. 2010.)..... 313

SINIŠA KRZNAR:

Mirko Malez – život i djelo 1924. - 1990. - 2010. 315

VLADIMIR HUZJAN, IVAN OBADIĆ:

Predavanja Društva povjesničara od 2009. do 2010. godine 316

SPOMENKA TEŽAK:

Rad Društva povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije

od 2009. do 2011. godine..... 325

Upute autorima..... 329

DRUŠTVO POVJESNIČARA GRADA VARAŽDINA
I VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

UDK 94(497.5-37Varaždin)
ISSN 1848-0837

**HISTORIA VARASDIENSIS
ČASOPIS ZA VARAŽDINSKU
POVJESNICU**

1



VARAŽDIN, 2011.

Nakladnik / *Publisher*

Društvo povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije

Za nakladnika / *For the Publisher*

Spomenka Težak

Uredništvo / *Editor's board*

Rajko Guščić, prof. (Varaždin)	Magdalena Lončarić, prof. (Varaždin)
dr. sc. Vladimir Huzjan (Varaždin)	MSc Ivan Obadić (Zagreb)
mr. sc. Suzana Jagić (Ivanec)	Spomenka Težak, prof. (Varaždin)
Ivančica Jež, prof. (Ludbreg)	dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb)
mr. sc. Siniša Krznar (Zagreb)	Kruno Sudec (Varaždin)

Kontakti Uredništva / *Editor's office*

Franjevački trg 6, 42 000 Varaždin; tel/fax. 042/658 762;

e-mail: historiavarasdiensis@gmail.com

Glavni i odgovorni urednici / *Editors in Chief*

dr. sc. Hrvoje Petrić, MSc Ivan Obadić

Savjet časopisa / *Journal's council board*

dr. sc. Juraj Belaj (Zagreb), dr. sc. Neven Budak (Zagreb), dr. sc. Dragutin Feletar (Koprivnica), mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin), PhD Zoltán Gőzsy (Pečuh), dr. sc. Željko Holjevac (Zagreb), Siniša Horvat, prof. (Varaždin), dr. sc. Andrej Hozjan (Maribor), Damir Hrelja, prof. (Varaždin), dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb), Miroslav Klemm, prof. (Varaždin), dr. sc. Nevenka Krklec (Varaždin), dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol (Zagreb), dr. sc. Janko Pavetić (Varaždin), prof. emeritus Franjo Ruža (Varaždin), akademik Franjo Šanjek (Zagreb), Marina Šimek, prof. (Varaždin), mr. sc. Eduard Vargović (Varaždin), PhD Leopold Toifl (Graz)

Grafički urednik / *Graphic editor*

Kruno Sudec

Naklada / *Copies*

300

Priprema i tisak / *Layout and Print*

Tiskara Zelina d. d. - Sv. Ivan Zelina

Časopis izlazi jednom godišnje. Cijena primjerka iznosi 100 kuna.

Časopis se objavljuje novčanom potporom Grada Varaždina, Varaždinske županije, Vindije d. d. i Bernarde Nova d. o. o.

Korice: Kartuša sa Sotterova atlasa iz 18. st. koji se čuva u Državnom arhivu u Varaždinu

Autor i oblikovanje korica: Kruno Sudec

Konačno oblikovanje i priprema korica za tisak: Studio Fotak